

Verkennd Ecologisch Onderzoek Waardsedijk 40 Snelrewaard

Eindrapportage
Uitgave: mei 2019

Watersnip-rapport 18A059

Colofon

Titel	Verkenkend Ecologisch Onderzoek Waardsedijk 40 Snelrewaard
Status rapport	Eindrapportage
Projectnummer	18A059
Datum uitgave	Mei 2019
Samengesteld door	Brigit van Dam, adviseur Watersnip Advies John van Gemeren, senior adviseur Watersnip Advies Meia Domburg, medewerker Watersnip Advies
Foto's	Watersnip Advies
Naam en adres opdrachtgever	Arco Architecten Donkere Gaard 1-4 3421 AS Oudewater
Contactpersoon opdrachtgever	de heer J. Schoonderwoerd

Alle auteursrechten ten aanzien van dit rapport worden uitdrukkelijk voorbehouden. Niets uit dit rapport mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook zonder de voorafgaande schriftelijke toestemming van Watersnip Advies, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Inhoudsopgave

1	INLEIDING	3
2	TOETSINGSKADER.....	5
2.1	EUROPESE RICHTLIJNEN	5
2.2	LANDELIJK NATUURBELEID- EN WETGEVING	5
2.2.1	<i>Wet Natuurbescherming 2017 (Wnb)</i>	<i>5</i>
2.2.2	<i>Natuurnetwerk Nederland</i>	<i>8</i>
2.2.3	<i>Ontwerp Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie 2013-2028 (herijking 2016)</i>	<i>9</i>
3	LOCATIEBESCHRIJVING	11
3.1	HUDIGE SITUATIE	11
3.2	PLANNEN	11
4	RESULTATEN ONDERZOEK	13
4.1	METHODE.....	13
4.2	FLORA.....	13
4.3	FAUNA	13
4.3.1	<i>Vogels</i>	<i>13</i>
4.3.2	<i>Vissen</i>	<i>14</i>
4.3.3	<i>Amfibieën.....</i>	<i>14</i>
4.3.4	<i>Reptielen.....</i>	<i>16</i>
4.3.5	<i>Grondgebonden zoogdieren.....</i>	<i>16</i>
4.3.6	<i>Vleermuizen.....</i>	<i>16</i>
4.3.7	<i>Overige soorten.....</i>	<i>17</i>
5	CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	19
5.1	CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	19
5.2	ALGEMENE ZORGPLICHT.....	21
6	BRONNEN	23

1 Inleiding

In verband met een herbestemming van het plangebied van “agrarisch” naar “wonen” en het slopen van voormalige bedrijfsgebouwen en de bouw van een nieuwe woning en schuur is een ecologisch onderzoek nodig. Ook een deel van de erfverharding zal worden verwijderd. Er worden geen sloten gedempt.

De initiatiefnemer van de voorgenomen plannen dient te verkennen of er mogelijk schadelijke gevolgen zijn voor beschermde natuurwaarden in het plangebied. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen beschermde planten- en diersoorten en beschermde gebieden.

Concreet betekent het dat nagegaan moet worden of:

- Er overtreding van de verbodsbepalingen voor beschermde soorten plaatsvindt (toetsing Wet Natuurbescherming).
Beschermde plantensoorten mogen niet vernietigd of beschadigd worden. Beschermde diersoorten mogen niet gedood, verwond of opzettelijk verontrust worden. Daarnaast mogen hun nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfsplaatsen niet beschadigd, vernield, uitgehaald, weggenomen of verstoord worden en mogen hun eieren niet vernietigd of vernield worden;
- Er mogelijke significante gevolgen zijn voor beschermde gebieden (toetsing Wet Natuurbescherming);
- Er wezenlijke waarden en kenmerken van het Natuurnetwerk Nederland aangetast worden (Toetsing Natuurnetwerk Nederland, Toepassing Ontwerp Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie 2013-2028).

Om te onderzoeken of bovenstaande bepalingen overtreden of aangetast worden dient het plangebied onderzocht te worden, middels een bureaustudie en onderzoek naar de aanwezige flora en fauna door een deskundige op het gebied van ecologie.

In oktober 2018 hebben gekwalificeerde medewerkers van Watersnip Advies een Flora- en fauna-inventarisatie verricht in het plangebied. Hierbij werd met name gelet op het voorkomen van beschermde planten- en diersoorten. Daarnaast zijn de verschillende biotopen binnen het plangebied beoordeeld met betrekking tot potentieel voorkomende beschermde soorten.

Dit rapport geeft een overzicht van de voor het plangebied geldende natuurwetgeving, de aanwezigheid van beschermde gebieden in de nabije omgeving en de aanwezige en verwachte flora en fauna in het plangebied. Vervolgens wordt aangegeven of er bij het realiseren van de voorgenomen plannen schade verwacht wordt aan beschermde soorten. Met het oog op de algemene zorgplicht, die geldt voor alle planten- en diersoorten, worden waar mogelijk maatregelen beschreven, gericht op het voorkomen van schade.

2 Toetsingskader

2.1 Europese richtlijnen

Binnen de Europese Unie vormen de Natura2000-gebieden een netwerk van beschermde natuur. Het doel van deze gebieden is het behoud van de biodiversiteit in Europa. Het beschermen van kwetsbare planten en dieren en hun leefgebieden is hierbij het uitgangspunt. Deze richtlijnen zijn in Europa uitgewerkt in de Vogel- en Habitatrichtlijn. In de Nederlandse wetgeving zijn deze geïmplementeerd in de Wet Natuurbescherming. Deze wet is van kracht geworden op 1 januari 2017.

2.2 Landelijk natuurbeleid- en wetgeving

2.2.1 Wet Natuurbescherming 2017 (Wnb)

In de Wet Natuurbescherming zijn per 1 januari 2017 drie wetten opgenomen, te weten de *Natuurbeschermingswet*, *Flora- en faunawet* en *Boswet*.

Natura2000-gebieden

In Nederland zijn gebieden aangewezen als speciale beschermingszones. Deze gebieden vallen onder de Vogelrichtlijn en/of de Habitatrichtlijn en worden aangeduid als Natura2000-gebieden. Voor deze gebieden zijn instandhoudingsdoelen geformuleerd. Per provincie is het college van Gedeputeerde Staten verantwoordelijk voor het treffen van instandhoudingsmaatregelen en passende maatregelen. Tevens heeft de provincie de bevoegdheid om bijzondere landschappen of bijzondere provinciale natuurgebieden aan te wijzen, mits deze niet reeds onder een Natura2000-gebied vallen.

Activiteiten die mogelijk negatieve gevolgen hebben voor de kwaliteit van de natuurlijke habitats, of habitats van soorten kunnen verslechteren of een significant verstorend effect zouden kunnen hebben op aangewezen soorten binnen een gebied, zijn vergunningsplichtig.

Soorten

De soortenbescherming is bedoeld om in het wild levende planten- en diersoorten te beschermen als er werkzaamheden plaatsvinden in en rond het leefgebied van een soort. In de Wet Natuurbescherming worden drie beschermingsregimes onderscheiden; Europees beschermde soorten vallen onder beschermingsregime soorten "Vogelrichtlijn (wnb-vrl) en beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn" (wnb-hrl) en nationaal beschermde soorten vallen onder beschermingsregime "andere soorten" (wnb- andere soorten).

Werkzaamheden die schade kunnen veroorzaken aan soorten zijn, o.a; (ver)bouwen, slopen, of wegen aanleggen, water dempen en graven. Voor werkzaamheden die geen schade veroorzaken aan beschermde soorten, hoeft vooraf niets geregeld te worden. Als het echter onmogelijk is om schade aan beschermde soorten te voorkomen, dan moet vooraf bepaald worden of er een vrijstelling geldt of dat er een ontheffing moet worden aangevraagd. De voorwaarden verbonden aan een vrijstelling of ontheffing zijn afhankelijk van de mate van bescherming van de planten- en diersoorten die binnen het plangebied voorkomen.

Wanneer in geval van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting schade ontstaat aan beschermde planten en dieren, is het mogelijk te werken met een goedgekeurde gedragscode die toepasbaar is voor de geplande activiteiten en de aangetroffen soorten. Indien dit niet het

geval is en er schade ontstaat aan beschermde soorten dient een ontheffing te worden aangevraagd. Ontheffingen worden aangevraagd bij de provincie. De voorwaarden verbonden aan een vrijstelling of ontheffing zijn afhankelijk van de mate van bescherming van de planten- en diersoorten die binnen het plangebied voorkomen. Een ontheffing wordt alleen toegekend als de werkzaamheden het voortbestaan van de soort niet in gevaar brengen.

Het integreren van ecologische maatregelen in het plan kan een ontheffingsaanvraag voorkomen. Hierbij gaat het om het consolideren van het leefgebied van populaties. Deze maatregelen dienen voorafgaande aan de werkzaamheden uitgevoerd te worden om zo de functionaliteit van het plangebied voor de beschermde soort(en) ten allen tijden te behouden. Het gaat daarbij dus om het voorkómen van schade (zie figuur 1). Deze ecologische maatregelen dienen opgesteld te worden door of in samenwerking met een ter zake kundige.

Figuur 1: Stappenplan onderzoek Wet natuurbescherming (Bron: www.regelink.net)

In het kader van de Wet natuurbescherming zijn alle vogels beschermd. Tijdens het broedseizoen zijn de nesten van alle vogels beschermd en mogen niet verontrust worden. Nesten van sommige vogelsoorten zijn jaarrond beschermd. Ten aanzien van jaarrond beschermde nesten onderscheidt de Wnb vijf categorieën: nesten die buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (1), nesten van koloniebroeders die jaarlijks dezelfde vaste broedplaats hebben (2), nesten van vogels die niet in kolonie broeden maar wel jaarlijks dezelfde vaste broedplek hebben (3), nesten van vogels die jaarlijks gebruik maken van hetzelfde nest (4) en ten slotte nesten van vogels die geneigd zijn terug te keren naar de broedplek van het vorige jaar, maar wel flexibel genoeg zijn om zich

elders te vestigen indien nodig (5). De nesten van de vogelsoorten van categorie 1 t/m 4 zijn jaarrond beschermd. De nesten van de soorten in categorie (5) zijn jaarrond beschermd als er onvoldoende alternatieven zijn of als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

Algemene zorgplicht (artikel 1.11)

Voor Natura2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende planten- en diersoorten geldt de algemene zorgplicht. Deze bepaalt dat een ieder die weet dat zijn of haar handelen nadelige gevolgen kan hebben voor Natura2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en flora en/of fauna, deze handelingen achterwege dient te laten, of verplicht is om maatregelen te nemen (voor zover redelijkerwijs kan worden gevraagd) die deze negatieve gevolgen zoveel mogelijk voorkomen, beperken of ongedaan maken. De zorgplicht kan gezien worden als algemene fatsoenseis die voor iedereen geldt.

Houtopstanden, hout en houtproducten

Het is verboden om een houtopstand buiten de grenzen van de bebouwde kom geheel of gedeeltelijk te kappen, zonder hier voorafgaande aan de werkzaamheden melding van te doen bij Gedeputeerde Staten. Indien er houtopstand gekapt moet worden geldt er een herplantplicht.

Let wel, hakhoutbeheer geldt als bestendig beheer. Het gaat om kappen ter verwijdering op korte of langere termijn.

Toetsing Wet Natuurbescherming 2017

Het plangebied aan de Waardsedijk 40 maakt geen onderdeel uit van een Natura2000-gebied of bijzondere provinciale natuurgebied.

Het dichtstbijzijnde Natura2000-gebied 'Uiterwaarden Lek' is op 7,5 km ten zuiden van het plangebied. Het Natura2000-gebied 'Broekvelden-Vettenbroek & Polder Stein' ligt 8 km ten westen van het plangebied. 9 km ten zuidoosten van het plangebied ligt het Natura2000-gebied 'Zouweboezem'.

Doelsoort van het Natura2000-gebied 'Uiterwaarden Lek' is: de Kamsalamander.

Doelsoorten van het Natura2000-gebied 'Broekvelden-Vettenbroek & Polder Stein' zijn: Kleine Zwaan, Krakeend, Slobeend en Smient.

Doelsoorten van het Natura2000-gebied 'Zouweboezem' zijn: Bittervoorn, Grote modderkruiper, Kamsalamander, Kleine modderkruiper, Platte schijfhoren, Krakeend, Porseleinhoen, Purperreiger en Zwarte stern.

Een deel van deze doelsoorten komt uitsluitend voor binnen het Natura2000-gebied. Andere soorten, zoals Smient en Krakeend foerageren ook in de bredere omgeving van het Natura2000-gebied. Binnen het plangebied zijn geen open weilanden met brede sloten en moerasachtige situaties aanwezig waar deze doelsoorten kunnen foerageren. Het plangebied is daarom niet geschikt voor deze soorten als foerageergebied. Negatieve effecten op de doelsoorten van de Natura2000-gebieden zijn derhalve niet aan de orde.

Een uitgebreide beschrijving van de flora en fauna binnen het plangebied is te vinden in hoofdstuk 4.

Binnen het plangebied worden geen bomen gekapt. De herplantplicht in het kader van de Wet Natuurbescherming is daarom niet aan de orde.

2.2.2 Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland in de wet benoemd als de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is een netwerk van natuurgebieden in Nederland om de biodiversiteit te behouden en te versterken. Via dit netwerk kunnen planten en dieren zich verspreiden, waardoor de kans op uitsterven verkleind wordt. De NNN bestaat uit:

- Natura 2000 gebieden;
- bestaande natuurgebieden, zoals de Nationale Parken;
- gebieden waar nieuwe natuur aangelegd wordt;
- landbouwgebieden, die beheerd worden volgens agrarisch natuurbeheer en;
- grote wateren, zoals meren, rivieren, de kustzone van de Noordzee en Waddenzee.

De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is geïntroduceerd in het Natuurbeleidsplan van 1990, en via de planologische kernbeslissing Nota Ruimte van de voormalige Ministeries van VROM, LNV, V&W en EZ (2006) voortgezet in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte, opgesteld door het Ministerie van I&M (2012). In 1995 werden de doelsoorten en natuurdoeltypen gedefinieerd, die in 2000 werden doorgevoerd in de provinciale plannen. Vanaf 2014 zijn de provincies verantwoordelijk voor de uitvoering van de NNN.

De natuur in de NNN is beschermd middels een 'nee, tenzij'-regime. Binnen de NNN zijn nieuwe projecten, plannen en handelingen met een significant negatief effect op de wezenlijke kenmerken en waarden van de NNN niet toegestaan, tenzij er sprake is van een groot openbaar belang en reële alternatieven ontbreken. Eventuele schade moet zoveel mogelijk worden gemitigeerd en/of gecompenseerd.

Toetsing Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied maakt geen deel uit van NNN-gebied (zie figuur 2). Ook zijn er geen bijzondere landschapselementen aanwezig in het plangebied. De ruimtelijke ingrepen die verband houden met de sloop van de bedrijfgebouwen en bouw van een woning zullen vanwege de ligging van het plangebied geen schade veroorzaken aan de NNN.

Figuur 2: Aanwezigheid NNN-gebieden en Weidevogelgebieden t.o.v. het plangebied (rode contour)

2.2.3 Ontwerp Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie 2013-2028 (herijking 2016)

Op 4 februari 2013 is de Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie 2013-2028 vastgesteld door Provinciale Staten van Utrecht. De Structuurvisie geeft op regionaal niveau invulling aan de ruimtelijke ordening en maatregelen op het gebied van verkeer en vervoer. In 2016 heeft een herijking van deze Structuurvisie plaatsgevonden.

Het ruimtelijk beleid van de Provincie is gericht op drie pijlers:

- Een duurzame leefomgeving
- Vitale dorpen en steden
- Landelijk gebied met kwaliteit

Uitgangspunten voor het Landelijk gebied met kwaliteit zijn:

1. Uitnodigende zones die stad en land verbinden en bijdragen aan de kwaliteit van het binnenstedelijk leefmilieu.
2. Behouden en versterken van de kernkwaliteiten van het landschap en behoud van aardkundige waarden.
3. Behouden en ontwikkelen van een vitaal en samenhangend stelsel van natuur-gebieden.
4. Een economisch vitale en duurzame landbouwsector.
5. Behouden en ontwikkelen van de mogelijkheden voor vrijetijdsbesteding (recreatie en toerisme).
6. Behouden van gebieden waar rust en stilte kan worden ervaren.

NB: Het ontwerp Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie 2013-2028 dient na de herijking nog vastgesteld te worden. Met de geconsolideerde versie kan de structuurvisie van 2013, inclusief de vastgestelde wijzigingen (1e partiele herziening d.d. 10 maart en 2e partiele herziening d.d. november 2014), voortaan in één document geraadpleegd worden. De originele versies van de structuurvisie en de herzieningen blijven tot aan de vaststelling van de herijkte versie beschikbaar voor juridische kwesties.

Het Natuurnetwerk Nederland (EHS) is reeds in hoofdstuk 2.2.3 ter sprake geweest. Er liggen ook natuurwaarden buiten de EHS en de groene contour. Deze dragen veelal bij aan de essentiële gebiedskenmerken en aan de regionale biodiversiteit en dienen daarom behouden te blijven. Op de kaart 'Natuur' van de Provincie Utrecht (zie figuur 2) zijn de gebieden aangegeven waar zich de belangrijkste natuurwaarden buiten de EHS en de groene contour bevinden.

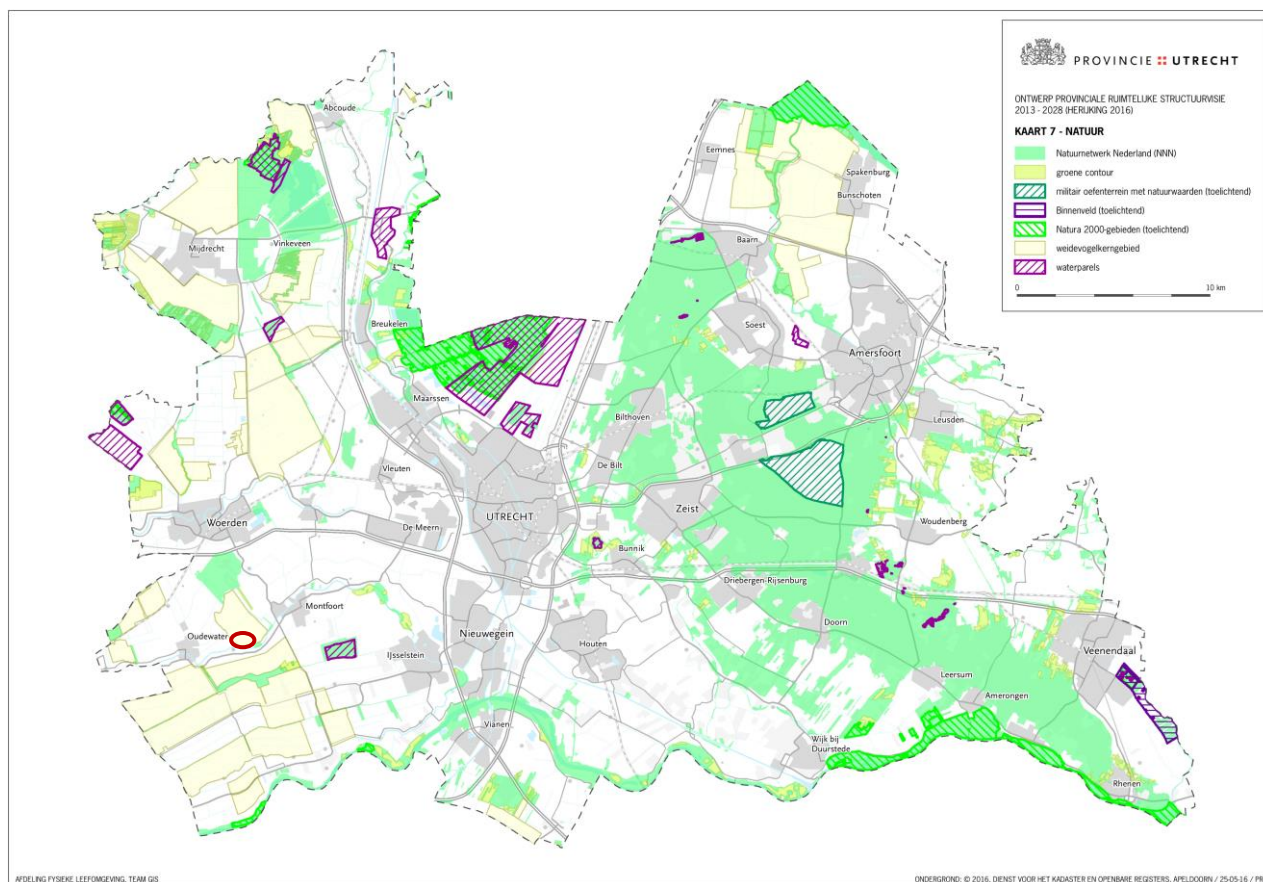
Een specifieke categorie van natuurwaarden buiten de EHS zijn weidevogel-kerngebieden. Weidevogels zijn karakteristiek in het traditioneel open (veen)weidelandschap. Om de weidevogels en het cultuurlandschap waarin zij verblijven te behouden, beschermt de Provincie deze landschappen tegen inbreuken op de openheid en verkavelingsstructuur.

Toetsing Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie

Het plangebied ligt nabij gebieden die op de kaart 'Natuur' van de Provincie Utrecht aangegeven zijn als gebied met belangrijke natuurwaarden (zie figuur 3). Het plangebied ligt in een 'weidevogelkerngebied'. De nieuwe woning wordt gebouwd op de fundering van één van de reeds aanwezige schuren. De nieuwe schuur zal onderheid worden.

De nieuwe bebouwing valt binnen het bebouwingslint langs de Waardsedijk. Weidevogels komen niet voor in de directe omgeving van een bebouwingslint en zullen minstens 50 tot 100 meter van dit lint aanwezig zijn. De huidige bedrijvigheid zal verminderen, doordat er in de nieuwe situatie alleen de functie wonen aanwezig is. Hierdoor zal er dus meer rust ontstaan in en rond het plangebied. Er zal daarom geen schade ontstaan aan het

weidevogelkerngebied. Wel wordt geadviseerd om de heiwerkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren om verstoring van de weidevogels in deze periode te voorkomen.

Figuur 3: Locaties bijzondere natuur provincie Utrecht t.o.v. het plangebied

3 Locatiebeschrijving

3.1 Huidige situatie

Het plangebied ligt in de kilometervakken met de Amersfoortse coördinaten 122,448. Het plangebied omvat bedrijfsgebouwen van een voormalig agrarisch bedrijf. Het plangebied grenst aan de zuidkant aan de openbare weg, de Waardsedijk. De rest van het plangebied wordt begrensd door sloten.

In het plangebied staan twee schuren. Eén grote schuur wordt geheel gesloopt, van de andere kleinere schuur wordt de kelder en fundering behouden. In de grote schuur bevindt zich een kantoor en kantine. Een deel van het gebouw wordt gebruikt als opslagruimte. De schuur is opgetrokken uit baksteen en hout. In het onderste bakstenen deel is een spouwmuur aanwezig. In het asbest dak zijn lichtplaten aangebracht. De tweede, kleinere, schuur heeft een open zijkant aan de westzijde. Het dak bestaat uit golfplaten op een gemetselde fundering. In de aanwezige vensters is geen glas aanwezig. In deze schuur liggen steenkolen opgeslagen. Aan de zuidkant van deze schuur staat een schuurtje met enkele duivenhokken.

Het terrein rondom de schuren is grotendeels verhard. Achter de schuren, aan de noordkant bevindt zich een boomgaard waar schapen op grazen. Langs de Waardsedijk en de sloot aan de oostkant staat een houtwal. Langs de sloot aan de westkant staat een rij knotwilgen.

Figuur 4: Plangebied (rode contour)

3.2 Plannen

De familie Den Houdijker heeft het voornemen om een nieuwe woning en schuur op te trekken in het plangebied. De aanwezige bebouwing zal gesloopt worden en de nodige erfverharding zal verwijderd worden. De fundering en kelder van de schuur van de kleine schuur blijft behouden voor de nieuwe woning, zodat er niet geheid hoeft te worden voor de woning. De nieuwe schuur zal wel onderheid worden. Ook de rest van het plangebied zal opnieuw ingericht worden. De aanwezige sloten blijven ongemoeid. Er worden geen bomen gekapt, wel nieuw aangeplant. Tevens zijn er plannen voor het realiseren van zones met wilde bloemen (zie figuur 6) ter versterking van de biodiversiteit.

BESTAANDE TOESTAND

Figuur 5 en 6: Bestaande en nieuwe situatie binnen het plangebied

4 Resultaten onderzoek

4.1 Methode

Voordat begonnen is met het verkennend veldonderzoek, is een korte, grondige bureaustudie uitgevoerd, waarbij diverse internetsites, relevante artikelen en verspreidingskaarten (o.a. RAVON) zijn geraadpleegd, om te bepalen welke (streng) beschermde planten- en diersoorten in het plangebied zouden kunnen voorkomen. De bureaustudie dient ertoe een meer gerichte, effectieve en efficiënte veldinventarisatie te kunnen uitvoeren.

Op vrijdag 12 oktober 2018 hebben gekwalificeerde medewerkers van Watersnip Advies een Flora- en fauna-inventarisatie gedaan in het plangebied. Tevens is tijdens de inventarisatie een indicierend vooronderzoek uitgevoerd met betrekking tot vleermuizen. Hierbij is middels de checklist van het Vleermuisprotocol van de Gegevensautoriteit Natuur geïnventariseerd welke functies het plangebied ten aanzien van vleermuizen zou kunnen vervullen.

4.2 Flora

In het plangebied bevindt zich aan de westkant een rij knotwilgen. In de houtwal aan de oostkant en langs de weg staan boomsoorten als Hazelaar, Berk, Meidoorn, Vlier, Els en Es. Op het terrein staan bomen, waaronder Esdoorn en Tamme kastanje. Verder staan er enkele kruidachtige gewassen, waaronder Grote brandnetel, Paardenbloem, Wilde peen, Zuring en Ooievaarsbek. Ook groeit er Klimop en Braam. In de sloten bevindt zich Kroos. Op enkele plaatsen staat Liesgras, Gele lis en Smeerwortel in de oever.

Er zijn binnen het plangebied geen beschermde plantensoorten aangetroffen. Door de grote hoeveelheid verharding en het agrarische verleden van het plangebied is er geen geschikt biotoop aanwezig voor beschermde plantensoorten, die vaak specifieke eisen, zoals voedselrijkdom, stellen aan hun leefomgeving. Beschermde plantensoorten worden daarom niet verwacht binnen het plangebied.

4.3 Fauna

4.3.1 Vogels

Tijdens de inventarisatie zijn verschillende algemene vogelsoorten waargenomen in de omgeving van het plangebied, zoals Spreeuw en Kauw. Aan de overkant van het plangebied, bij Waardsedijk 43 is zeer incidenteel een Ransuil aanwezig (mondelinge mededeling dhr. en mevr. Den Houdijker). Aan de grote schuur hangen nestkastjes voor mezen. In de grote schuur bevindt zich een nest van een Boerenzwaluw. In de kleinere schuur is een (oud) nest van een Houtduif aangetroffen. Alle vogels zijn beschermd in het kader van de Wet Natuurbescherming. De nesten van alle vogels zijn tijdens het broedseizoen beschermd en mogen niet opzettelijk verontrust worden. Er zijn geen broedende vogels

Figuur 7: Nest van een Houtduif

aangetroffen, omdat de inventarisatie buiten het broedseizoen is uitgevoerd. De bomen in de houtwal zijn wel geschikt als broedlocatie voor vogels.

Nesten van enkele vogelsoorten, zoals Gierzwaluw, Huismus en verschillende uilensoorten, zijn jaarrond beschermd. De aanwezige schuren zijn niet geschikt als nestlocatie voor de Huismus en Gierzwaluw. De enkelvoudige golfplaten bieden geen mogelijkheden voor deze vogelsoorten om een nest te bouwen. De grote schuur heeft geen dakgoot, waarmee een Huismus onder het dak kan komen. Het nest van de Boerenzwaluw is ook jaarrond beschermd. Deze soort valt echter in categorie 5. Dit betekent dat de nesten jaarrond beschermd zijn als er onvoldoende alternatieven zijn of als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen. Dit is hier niet aan de orde. Langs de Waardsedijk zijn meerdere agrarische bedrijven aanwezig waar de boerenzwaluw zijn nest kan maken. Schade aan deze soort is niet aan de orde.

De houtwal binnen het plangebied kan deel uit maken van het leefgebied van de Ransuil die aan de overzijde van de weg zijn nest heeft. Deze houtwal blijft echter behouden, zodat er geen schade zal ontstaan aan het leefgebied van de Ransuil. Er zijn geen enkele sporen van de aanwezigheid van de Ransuil, in de vorm van braakballen of krijtsproten, aangetroffen binnen het plangebied.

Er zijn geen jaarrond beschermde nesten van andere uilen en/of roofvogels aangetroffen binnen het plangebied.

Figuur 8: Grote schuur

Figuur 9: Kleinere schuur met duivenhokken

4.3.2 Vissen

Uit de bureaustudie blijkt dat de Grote modderkruiper (wnb-andere soorten / Rode lijst status 'kwetsbaar') voorkomt in de omgeving van het plangebied (1-5km).

De Grote modderkruiper leeft in ondiepe wateren met een dikke modderlaag en veel waterplanten. De Grote modderkruiper verschuilt zich tijdens de dag en voedt zich tijdens de nacht met kleine ongewervelden, zoals kreeftjes, muggenlarven, watervlooien, wormen en waterpissenbedden. In de aanwezige sloten zijn geen ondergedoken waterplanten aangetroffen. Er is binnen het plangebied geen sloot aanwezig die voldoet aan de specifieke eisen die de Grote modderkruiper stelt aan zijn leefgebied. De aanwezigheid van de Grote modderkruiper binnen het plangebied kan worden uitgesloten.

4.3.3 Amfibieën

Tijdens de veldinventarisatie zijn in een droogstaande put met de watermeter, Groene kikker, Kleine watersalamander en Gewone pad (allen wnb-andere soorten) aangetroffen. Uit de bureaustudie blijkt dat de Meerkikker (wnb-andere soorten), voorkomt in de directe omgeving

van het plangebied (0-1km). Voor deze soorten geldt in het kader van de Wet Natuurbescherming een algemene vrijstelling in de provincie Utrecht.

Uit de bureaustudie blijkt dat de Heikikker (wnb-hrl / Rode lijst status 'thans niet bedreigd') en Rugstreeppad (wnb-hrl / Rode lijst status 'gevoelig') voor kunnen komen in de directe omgeving van het plangebied (0-1km). In de omgeving van het plangebied komen Kamsalamander (wnb-hrl / Rode lijst status 'kwetsbaar') en Poelkikker (wnb-hrl / Rode lijst status 'thans niet bedreigd') voor (1-5km).

De Heikikker komt voor in o.a. vochtige heidegebieden en hoog- en laagveengebieden. Hij geeft de voorkeur aan schrale omstandigheden. Voor de voortplanting is hij afhankelijk van ondiep zuur (pH 4 – 5,5) water met oevervegetatie. Verder moet er voldoende ruige en structuurrijke vegetatie aanwezig zijn waar deze kikker kan schuilen tegen predators. Binnen het plangebied is geen geschikt leefgebied voor deze soort aangetroffen, dat voldoet aan de specifieke eisen die deze soort stelt. Het aanwezige Kroos wijst op voedselrijkdom en oevervegetatie ontbreekt. De aanwezigheid van de Heikikker binnen het plangebied kan daarom worden uitgesloten.

De Rugstreeppad komt voornamelijk voor op zandige terreinen met een betrekkelijk hoge dynamiek, zoals de duinen, de uiterwaarden van grote rivieren, opgespoten terreinen, heidevelden en akkers.

Voor de voortplanting maakt de Rugstreeppad gebruik van ondiepe plassen en poelen om haar eieren in af te zetten. De Rugstreeppad maakt voor de overwintering gebruik van rommelhoekjes met opgeslagen stenen of van

braakliggende zandhopen, waarin hij zich makkelijk kan ingraven. Binnen het plangebied zijn geen plassen en poelen aangetroffen waar de Rugstreeppad zich in kan voortplanten. Er zijn ook geen plekken aangetroffen die geschikt zijn als overwinteringslocatie. Op het moment dat er binnen het plangebied hopen zand voor langere tijd braak komen te liggen en er plassen en poelen ontstaan door stagnerend water wordt het gebied wel aantrekkelijk als voortplantings- en overwinteringsgebied. De Rugstreeppad staat erom bekend dat hij lange afstanden kan afleggen op zoek naar een geschikte overwinteringslocatie.

Het biotoop waarin de Kamsalamander zich voortplant bestaat uit matig voedselrijke tot voedselrijke wateren en poelen met stilstaand water en een rijke watervegetatie. Verder heeft deze soort de voorkeur voor landschappen met bospercelen, heggen en struwelen. Binnen het plangebied zijn geen sloten aanwezig met

Figuur 10: Groene kikker uit de put met watermeter

Figuur 11: Sloot met rij knotwilgen

een rijke watervegetatie. Hierdoor voldoet het plangebied niet aan de specifieke eisen die de Kamsalamander stelt aan zijn leefgebied. De aanwezigheid van de Kamsalamander kan worden uitgesloten.

De Poelkikker heeft een voorkeur voor voedselarm, schoon water, bijv. zwak zure, stilstaande wateren in bos- en heidegebieden op de hogere zandgronden of vennen, poelen en watergangen in hoogveenengebieden. De oevers moeten goed begroeid zijn, zodat de Poelkikker kan foerageren en schuilen. De oevers van de sloten hebben geen rijke oeverbegroeiing. De aanwezigheid van Kroos wijst op voedselrijkdom, in plaats van voedselarm water. Het plangebied voldoet dus niet aan de specifieke eisen die de Poelkikker stelt aan zijn leefgebied. De aanwezigheid van de Poelkikker binnen het plangebied kan worden uitgesloten.

4.3.4 Reptielen

Tijdens de inventarisatie zijn geen beschermde reptielen aangetroffen. Uit de geraadpleegde verspreidingskaarten blijkt dat er geen beschermde reptielen voorkomen in en rond het plangebied. Op basis van de biotoopkenmerken worden binnen het plangebied geen beschermde reptielen verwacht.

4.3.5 Grondgebonden zoogdieren

Uit de bureaustudie blijkt dat er meerdere beschermde zoogdieren voorkomen in de omgeving van het plangebied, namelijk Bunzing, Egel, Haas, Hermelijn, Konijn, Veldmuis en Wezel (0-1km) en Bosmuis, Dwergmuis, Huisspitsmuis, Ree, Vos en Woelrat (1-5km). Voor deze soorten geldt een algemene vrijstelling in het kader van de Wet Natuurbescherming in de provincie Utrecht.

Tevens blijkt uit de bureaustudie dat de Waterspitsmuis (wnb-andere soorten / Rode lijst status 'kwetsbaar') voor kan komen in het plangebied (0-1km).

De Waterspitsmuis komt voor langs schone sloten die niet te voedselrijk zijn. De sloten dienen een goede watervegetatie te hebben en ruige oevers. De Waterspitsmuis is zeer schuw en kan zich letterlijk doodschrikken van een hard geluid. Binnen het plangebied zijn geen sloten aanwezig met een rijke watervegetatie en oeverbegroeiing. Het plangebied voldoet daarom niet aan de specifieke eisen die de Waterspitsmuis stelt aan zijn leefgebied. De aanwezigheid van de Waterspitsmuis kan worden uitgesloten.

Er is binnen het plangebied geen geschikt biotoop aangetroffen voor andere beschermde zoogdieren. Deze worden hier derhalve niet verwacht.

4.3.6 Vleermuizen

Hoewel vleermuizen zoogdieren zijn, worden deze vanwege hun afwijkende eigenschappen als afzonderlijke groep behandeld in deze rapportage. Alle vleermuizen die voorkomen in Nederland zijn beschermd (wnb-hrl).

Uit de bureaustudie blijkt dat er verschillende streng beschermde vleermuissoorten voorkomen in de omgeving van het plangebied, zoals Gewone dwergvleermuis, Laatvlieger, Rosse vleermuis en Ruige dwergvleermuis (0-1km), Gewone grootoorvleermuis en Watervleermuis (1-5km).

Tijdens de veldinventarisatie is een indicierend vooronderzoek uitgevoerd met betrekking tot vleermuizen. Hierbij is middels de checklist van het Vleermuisprotocol van de

Gegevensautoriteit Natuur geïnventariseerd welke functies het plangebied ten aanzien van vleermuizen zou kunnen vervullen.

De bomen binnen het plangebied en in de houtwal hebben geen van allen een doorsnede van meer dan 30 cm. Hierdoor zijn ze niet geschikt als verblijfplaats voor boombewonende vleermuissoorten. De knotwilgen zijn onderzocht op de aanwezigheid van sporen (mest, uitwerpselen) van vleermuizen, deze zijn niet aangetroffen.

De grote schuur heeft een spouwmuur. De ventilatiegaten zitten echter zeer dicht bij de grond, waardoor deze niet toegankelijk zijn voor vleermuizen. Het golfplaten dak is niet geschikt voor een verblijfplaats voor vleermuizen, omdat het te warm wordt. De lichtplaten maken het te licht. Delen van het dak en de muren zijn geïsoleerd. Het isolatiemateriaal ligt strak tegen de buitenmuren, waardoor er geen ruimte is voor een vleermuis om tussen te kruipen. De buitenmuren zijn uitvoerig onderzocht op de aanwezigheid van sporen (mest, krijtsporen). Er zijn geen sporen aangetroffen. De kleinere schuur heeft geen spouwmuur. En is aan één zijde open. Door het ontbreken van glas in de vensters is er veel tocht aanwezig. Het golfplaten dak is niet geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen. Ook hier zijn geen sporen aangetroffen die wijzen op de aanwezigheid van vleermuizen. De aanwezigheid van verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuissoorten kan worden uitgesloten.

De houtwal en de knotwilgen kunnen onderdeel uitmaken van foerageergebied van verschillende vleermuissoorten. Deze bomen blijven behouden waardoor er geen schade zal ontstaan aan deze functie voor vleermuizen. Er wordt zelfs een groot aantal bomen bij geplant.

De werkzaamheden zullen geen schade veroorzaken aan de gunstige staat van instandhouding van de aanwezige populaties vleermuizen.

4.3.7 Overige soorten

Uit de bureaustudie blijkt dat er geen overige beschermde soorten voorkomen binnen en in de omgeving van het plangebied.

Op basis van de biotoopkenmerken worden binnen het plangebied geen andere beschermde insecten, vlinders of andere ongewervelde soorten verwacht.

Figuur 12: Binnenkant van de grote schuur

Figuur 13: Binnenkant van de kleinere schuur

Figuur 14: Houtwal langs de Waardsedijk

5 Conclusies en aanbevelingen

In dit hoofdstuk volgt een opsomming van de conclusies en aanbevelingen. Daarnaast wordt er aangegeven of er bij het realiseren van de nieuwbouwplannen schade verwacht wordt aan de beschermde soorten binnen het plangebied.

5.1 Conclusies en aanbevelingen

- Het plangebied heeft geen directe relatie met beschermde gebieden (Natura2000, NNN-gebieden of ecologische verbindingzones). Het plangebied is niet geschikt als foerageergebied voor de doelsoorten van de nabij gelegen Natura2000-gebieden. Schade aan Natura2000-doelsoorten is derhalve niet aan de orde.
- Het plangebied grenst aan gebied dat de Provincie Utrecht heeft aangewezen als 'weidevogelkerngebied'. De beoogde nieuwbouw vindt plaats op de huidige locatie van de kleinere schuur en blijft binnen het bebouwingslint langs de Waardsedijk. Weidevogels zitten niet in de directe omgeving van een bebouwingslint. De huidige bedrijvigheid zal verminderen. Er vinden heiwerkzaamheden plaats voor de nieuwe schuur. *Geadviseerd wordt om deze heiwerkzaamheden buiten het broedseizoen van de weidevogels (globaal van 15 maart tot 15 juli) uit te voeren om verstoring te voorkomen.* Er zal dan geen schade ontstaan aan het weidevogelkerngebied.
- Voor een deel van de beschermde soorten (Groene kikker, Bruine kikker, Meerkikker, Gewone pad, Kleine watersalamander, Bunzing, Egel, Haas, Hermelijn, Konijn, Veldmuis, Wezel, Bosmuis, Dwergmuis, Huisspitsmuis, Ree, Vos en Woelrat) geldt een algemene vrijstelling in het kader van de Wet Natuurbescherming door de provincie Utrecht. Er hoeft voor deze soorten geen ontheffing aangevraagd te worden. Wel dient voor deze soorten de algemene zorgplicht in acht genomen te worden.
- Er zijn, door het moment van het veldbezoek, geen broedende vogels aangetroffen binnen het plangebied. De bomen in de houtwal zijn wel geschikt als broedlocatie voor verschillende vogelsoorten. Indien bomen en struiken verwijderd worden, dient dit bij voorkeur buiten het broedseizoen van vogels te gebeuren, zodat overtreding van de Wet natuurbescherming wordt voorkomen. Het broedseizoen loopt globaal van 15 maart tot 15 juli. De Wnb hanteert echter geen standaard periode voor het broedseizoen; van belang is of een nest bewoond is. Indien een bewoond nest wordt aangetroffen, mogen er geen werkzaamheden uitgevoerd worden die het nest verstoren. *Voor aanvang van werkzaamheden tijdens het broedseizoen dient een terzake kundige een inspectie uit te voeren ten aanzien van eventuele broedende vogels.*
- Vogelnesten die jaarrond beschermd worden door de Wnb, zijn niet aangetroffen of te verwachten binnen het plangebied. De bebouwing is niet geschikt als broedlocatie voor de Gierzwaluw en Huismus. Het nest van de Boerenzwaluw is alleen beschermd als er onvoldoende alternatieven zijn of als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen. In de directe omgeving van het plangebied zijn voldoende agrarische bedrijven waar de Boerenzwaluw zijn nest kan maken. Schade

aan deze soort is niet aan de orde. Er is incidenteel een Ransuil aanwezig aan de overzijde van de weg, bij nr. 43. Het plangebied kan wel deel uit maken van het leefgebied van de Ransuil. Met name de aanwezige houtwal. Deze houtwal blijft behouden. Er zijn geen sporen van de aanwezigheid van de Ransuil aangetroffen in het plangebied.

- Uit de bureaustudie blijkt dat de Grote modderkruiper (wnb-andere soorten / Rode lijst status 'kwetsbaar') voorkomt in de omgeving van het plangebied (1-5km). Het plangebied voldoet niet aan de specifieke eisen die deze soort stelt aan zijn leefgebied. De aanwezigheid van de Grote modderkruiper binnen het plangebied kan worden uitgesloten.
- Uit de bureaustudie blijkt dat de Heikikker (wnb-hrl / Rode lijst status 'thans niet bedreigd') en Rugstreeppad (wnb-hrl / Rode lijst status 'gevoelig') voor kunnen komen in de directe omgeving van het plangebied (0-1km). In de omgeving van het plangebied komen Kamsalamander (wnb-hrl / Rode lijst status 'kwetsbaar') en Poelkikker (wnb-hrl / Rode lijst status 'thans niet bedreigd') voor (1-5km). Voor de Heikikker, Kamsalamander en Poelkikker geldt dat het plangebied niet voldoet aan de specifieke eisen die deze soorten stellen aan hun leefgebied. De aanwezigheid van deze soorten kan worden uitgesloten. Het huidige plangebied is niet geschikt als leefgebied voor de Rugstreeppad. Er zijn geen voortplantings- en overwinteringslocaties aangetroffen. Op het moment dat er werkzaamheden gaan plaatsvinden kan het plangebied mogelijk wel geschikt worden als voortplantings- en overwinteringsgebied. Geadviseerd wordt te voorkomen dat er gedurende de voortplantingsperiode (globaal half april – augustus) water stagneert en er plassen en poelen ontstaan waar de Rugstreeppad haar eieren in af kan zetten. Tevens dient voorkomen te worden dat er lang zand/grond braak ligt gedurende de overwinteringsperiode (globaal van november – maart). Dit om ingraven voor overwintering te voorkomen.
- Uit de geraadpleegde verspreidingskaarten blijkt dat er geen beschermde reptielen voorkomen in en rond het plangebied. Op basis van de biotoopkenmerken worden binnen het plangebied geen beschermde reptielen verwacht.
- Uit de bureaustudie blijkt dat de Waterspitsmuis (wnb-andere soorten / Rode lijst status 'kwetsbaar') voor kan komen in het plangebied (0-1km). Binnen het plangebied is geen geschikt biotoop voor de Waterspitsmuis aanwezig. De aanwezigheid van deze soort binnen het plangebied kan worden uitgesloten.
- Uit de bureaustudie blijkt dat verschillende beschermde vleermuissoorten voorkomen in de omgeving van het plangebied, zoals Gewone dwergvleermuis, Laatvlieger, Rosse vleermuis en Ruige dwergvleermuis (0-1km), Gewone grootoorvleermuis en Watervleermuis (1-5km). De aanwezige bomen zijn niet geschikt als verblijfplaats voor boombewonende soorten. De bomen hebben een te beperkte omvang. Tevens zijn er geen sporen aangetroffen. De aanwezige schuren zijn ook niet geschikt als verblijfplaats voor gebouwbewonende soorten. Ook bij de gebouwen zijn geen sporen aangetroffen. De houtwal en knotwilgen kunnen deel uit maken van foerageergebied voor verschillende soorten vleermuizen. Foerageergebied is alleen beschermd indien het van groot belang is voor de functionaliteit van de verblijfplaatsen van de soorten, doordat er onvoldoende alternatieven aanwezig zijn. Dat is hier niet aan de orde,

omdat de bomen behouden blijven. De geplande werkzaamheden zullen geen schade veroorzaken aan de gunstige staat van instandhouding van de populaties vleermuizen.

5.2 Algemene Zorgplicht

Voor planten- en diersoorten geldt in het kader van de Wet Natuurbescherming de algemene zorgplicht. Deze bepaalt dat een ieder die weet dat zijn of haar handelen nadelige gevolgen kan hebben voor flora en/of fauna, deze handelingen achterwege dient te laten of verplicht is om maatregelen te nemen (voor zover redelijkerwijs kan worden gevraagd) die deze negatieve gevolgen zoveel mogelijk voorkomen, beperken of ongedaan maken. De zorgplicht kan gezien worden als algemene fatsoenseis die voor iedereen geldt.

In het kader van de zorgplicht wordt geadviseerd om enkele kunstnesten voor de Boerenzwaluw te bevestigen aan de nieuwe schuur en/of woning.

6 Bronnen

Geraadpleegde literatuur

1. Uitgeverij 12 Provinciën, *Topografische Atlas Utrecht, 1:25.000*, Landsmeer, 2016
2. Staatsblad van het Koninkrijk der Nederlanden, *Wet van 16 december 2015, houdende regels ter bescherming van de natuur (Wet natuurbescherming)*, dec 2015
3. Ecologica, *Wet natuurbescherming, samenvatting wijzigingen natuurwetgeving*, 4 oktober 2016
4. Ministerie van Landbouw, natuurbeheer en voedselkwaliteit, *Rode Lijsten*, Den Haag, 2004
5. Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging en Gegevensautoriteit Natuur 2013. *Vleermuisprotocol 2017*, maart 2017.
6. '© NDFF - quickscanhulp.nl 10-10-2018 07:55:51'

Geraadpleegde internetsites:

7. www.rijksoverheid.nl
8. www.bij12.nl
9. www.rvo.nl
10. www.ravon.nl
11. www.vleermuis.net
12. www.zoogdiervereniging.nl
13. www.provincie-utrecht.nl/onderwerpen/alle-onderwerpen/provinciale-0/
14. webkaart.provincie-utrecht.nl/viewer/app/Webkaart
15. http://pzh.b3p.nl/viewer/app/Natura_2000
16. waarneming.nl

Watersnip Advies

Advies voor ecologie, landschap, water en recreatie

's-Gravenbroekseweg 154
2811 GK Reeuwijk
+ 31 (0)182-395460
www.watersnipadvies.info
advies@watersnip.info

